

DEBRECZENI HIRLAP

Árjegyzék: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős:

Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos.

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmértékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

Az egységes magyar állam.

Debreczen, július 4.

Ő felsége, Magyarország legalkotmányosabb királya megengedte báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek, hogy az egyházpolitikai reformtörvények végrehajtására vonatkozó rendeleteket a kormány kibocsáthassa.

A korona ez engedélyét, — mint a „P. C.” beavatott helyről nyert értesülései alapján közölhetjük, — diplomaciai és udvari körökben is a Bánffy-minisztérium végleges megerősödésének bizonyítékául tekintik.

Ez a királyi elhatározás továbbá a korona legmagasabb akaratának nyilvánítását jelenti, melyszerint az ő Felsége által szentesített egyházpolitikai reformtörvények felett, a melyek az állami tekintély és az egyházak vallási működése közt a határvonalakat világosan megállapítván, biztosítják a belső békét az országban, — a vitatkozás végleg be van fejezve s azoknak a politikai napirenden többé helyük nincs.

Ezért legmagasabb udvari körökben a legnagyobb megütközést keltette s a legélesebb helytelenítésben részesült az, hogy különösen Steiner Fülöp székesfehérvári püspök és loyolai Zichy Nándor gróf, az apostoli király által szentesített egyházpolitikai törvények úgy nevezett revíziója

mellett kifejtett propagandájuk érdekében, a népámitás céljából Ő Felsége felszentelt nevével hazug módon, hivatalosan megállapított tények eltorzításának és elcsavarásának minden eszközével, szinte hallatlan visszaélést üznek.

Különösen a Steiner püspök által közvetlen és közvetve történt megrendszabályozását az olyan papoknak, a kik az egyházpolitikai törvények szentesítése után Ő Felsége atyai és békeszerző szándékai értelmében működnek, helytelenítették illetékes körökben a legélesebben.

Az egyházpolitikai törvények végrehajtása nemcsak a belső békére fog áldásosnak bizonyulni, hanem a nemzetiségek beolvadására is faj- és valláskülömbőség nélkül az összes magyar állampolgárok közös hazafiasságában.

Ezzel az egységes magyar nemzeti állam megerősödése és annak szuverén hatalmi állása a monarchián belül még tovább s még gyorsabban előrehalad, a mit Bánffy báró különös érdeműl kell betudni.

Politikai hírek.

Az egyházpolitikai törvények. (Bud. Tud.) A hivatalos lap holnapi száma — mint halljuk, — a belügyminiszter terjedelmes rendeletét közli az állami anyakönyvekről szóló törvény végrehajtása tárgyában. A hivatalos lap holnaputáni számában azután megjelenik

az igazságügyminiszter rendelete a házassági jogról szóló törvény végrehajtása ügyében.

A budapesti sajtóban eddigelé még soha sem tapasztalt indiszkréczió következtében ma idő előtt köztudomásra jutott e rendeleteknek egy német nyelvű fordítása. Az ilyen jogosulatlan közzététel azonban még távolról sem indíthatja az illetékes tényezőket arra, hogy a hivatalos szöveget előbb közölhessék, semmint az a már előbb megállapított határidőkben a hivatalos lap részéről közöltetik.

Az igazságügyi tárca jövő évi előirányzata. Az utóbbi napokban folytak a jövő évi igazságügyi budget összeállítására főlötti tanácskozások, melyeket be is fejeztek már úgy, hogy Erdély igazságügyminiszter a mai napon szabadságidejét megkezdhette, melynek legnagyobb részét Gasteinban fogja tölteni. A minisztert dr. Balázs Béla miniszteri fogalmazó kíséri, mert a fontosabb ügyeket üdülő helyén is el fogja intézni. Távolléte alatt dr. Plósz államtitkár vezeti az ügyeket, melyeket az általános szünidő dacára nagy buzgalom-intézkednek el.

Tegnap kezdték meg az ánkét-tanácskozásokat az örökösödési eljárására vonatkozó ügyviteli szabályok dolgában. A törvény 1895. évi január hó 1-én lép életbe. Korábbi határidőt nem tűznek ki, mert a f. évi október hó 1-ével életbelépő egyházpolitikai törvények egy a bíróságoknak, valamint a közigazgatási hatóságoknak elég munkát fognak adni.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Egy alma.

Irta: Hevesi József.

Mint egy valósággyá várszolt tavaszi álom, úgy mosolyog kertem közepében egy kis dombtetőn halvány rózsaszín virágaival az én kedves almafám. Telisdedtel van virágokkal, — mintha minden áldásával telihintette volna a virágfakasztó kikelet. De nekem úgy tetszik, mintha a fában virágzó emlékoszlopot állított volna a tavasz az én ragyogó boldogságomnak.

Oh csak koszorúzd meg virágaiddal tavasz tündére! Hintsd reá olvadó aranyodat csillogó napsugár! Libegjétek körül virágzó koronáját édességre szomjuhozó lepkék. Daloljatok, daloljatok madárkák, illatos lombja közé bujva.

Vihar elkerüljön, szélvész meg ne tépjen és a mi áldás csak van, az mind reád szálljon, édes szép almafám. Hiszen neked, csakis neked köszönhetem én minden boldogságomat.

I.
Én vagyok az az Ádám, akit az Ur a plántákkal szépen felékesített, Édenkert szomszédságában, napkelet felől teremtetett vala.

Magas Gleditschia sövény választott el irigyen, hosszú szurós tövisével attól az édenkertől, melyben nevelt vala az Ur Isten mindenféle fát, — melyben az embernek szeme gyönyörködhetnék és a mely eledelre jó volna.

Gyönyörű kis paradicsom volt a mi szomszédunknak ez a kertje. Buja növényzete, tropikus virágai, bájos csoportzata a délszaki fáknek, szökőkutai és kigyózó utai gyönyörűségére voltak a szemnek, de gyümölcsesedusan megrakott fái a magamforma sülvényben egészen más illuziókat keltek.

Hogy mosolyogtak felém, úgy kacintottak reám, hogy csábítottak, csalogattak a hamvaskék szilvák, a sárguló baraczkok, a nevető-piros cseresznyék, a rozsdaszinbe játszó körték és azok a csodálatos piros almák, melyek eledelre olyan jók volnának.

Egy kis dombtetőn állott és áll még ma is ez az én almafám.

A kerítésen túlról nézegetve, úgy tetszett nekem e piros gyümölcseivel felém kacintgató almafa, mint a „jónak és gonosz tudásának fája.”

Hiszen igaz, hogy a kertnek egyéb fájáról sem ehettem szabadon; hanem egyik gyümölcs sem ingerelte annyira képzeletemet és vágyaimat, mint azok a szép piezi piros gömbölyű almák.

Napsugaras őszi délutánokon ott settenkedtem folyvást a Gleditschia-kerítés mellett és irigykedve néztem a bikanyálat, mely hosszú fehér vonalban ereszkedett alá a dusan megrakott almafára és irigykedtem a madarakra, hogy reá ülhetek és kis hegyes csőrökkel megcsiphették a piros almákat.

És az almafa olyan csábítólag bólintgott, integetett felém . . . A Gleditschia-kerítés pedig olyan sűrű volt és olyan haragosan szurósak voltak hosszú, barnapiros tövisei . . . Mind megannyi fenyegető tör és gyilkos . . .

II.

Bikanyálat eresztő, napsugaras őszi délutánon megint ott kandikáltam át a sövény mellett, a tiltott paradicsomba.

És ime egyszerre „szerze nekem segitőt” az Ur . . .

A kis paradicsomban megjelent Éva . . .

Végig libegett, lengett a kacskaringós utakon, zöld pázsitokon, akárcsak egy virágszál hagyta volna oda a tövét és ingva lingva sétálni indult volna.

Még most is látom magam előtt azt a kis futkosó leánykát, kurta rózsaszín szoknyáskájában, arany-szőke hajával, melyek hosszú tekereseibe kék szalag volt fonva. — Hogy futott, hogy szaladt a puha fűszönyegen. A haja csak úgy repült utána! . . . Aztán megállott, hol egy eperbokornál, hol a fürtös ribizikéknél, hol meg a hamvaskék szilvák alatt . . .

És dalolt, dudorászott fogyatékos hangon, de édesen, akár a csicsérgő madár. . . Dudolt még akkor is, mikor piezi száját betölte a piros gyümölcsesével . . .

Hogy irigykedtem ajkára is, meg a gyümölcsre is!

Valami titkos sejtelem sugta nekém, hogy e leányban az Ur szerze nekem segitőt. Iparokodtam is magamat észrevétni.

Fütyörésztem, köhécseltem és mikor erre sem lett figyelmes, utána dudoltam azt a dalt, — ha ugyan dal volt az a gögicselés — melyet ő dudorászott.

Erre aztán csakugyan arra fordult felém. Észre vett . . .

Az osztrák federalista kontuzió visszahatása Magyarországra.

Az osztrák német-szabadelvűek vezérének, Plener Ernő volt pénzügyminiszternek iemondását a képviselőségről, — mint a „Pester Correspondenz“ utján előkelő helyről közlik velünk, — annak újabb szomorú bizonyítékaként tekintik, hogy Ausztriában egy becsületes parlamentáris és valóban alkotmányos kormány működését egy időre lehetlenné tenni szándékoznak.

Erre nézve egy magyar-barát osztrák államférfiu, a ki hosszú ideig maga is miniszter volt, úgy nyilatkozott, hogy a koalíciós minisztérium bukását csupán Hohenwart grófnak példátlan perfidiával üzött machinációi idézték elő. Gróf Hohenwart, a ki a haladás ellenes osztrák reakciónárius pártnak tulajdonképen való vezére és a tuzókerlikális eselszövök feje, a koalíció első napjától kezdve nyíltan és titokban szervezte a szöszegést és a koalíciós elvek elárulását a német szabadelvű baloldal ellen, közvetlen és közvetve támogatta Lueger doktor antiliberalis, magyar ellenes klikkjét, valamin taz ifjucsehekét.

Csak neki kell köszönni, hogy több szlovén képviselő nagyzási hóbortját annyira megnövelte, hogy az ugynevezett cilli-i gymnázium-ügygyel valóságos dinamitmerényletet követett el a koalíciós minisztérium tagjai ellen, a kinnél politikai becsületszavát zálogosította el.

Magyarországnak tehát a federalista konfuzióval és a magyar ellenes Hohenwart-politika gögös prepotenciájával szemben a legnagyobb éberséget kell gyakorolnia, nehogy gróf Hohenwart magyar szövetségese, gróf Zichy Nándor, a néppártnak nevezett népámitó pártfeje, a magyar királyság területén nagyobb károkat okozzon.

III.

— Édes a ribizli? kérdezem.

— Kellene?

— Kérek!

Oda tartott felém a kerítéshez. Kis kacsóját összetette szépen, hogy el ne hullassa a piros gyümölcsöt.

Mikor odaért, át akarta nyújtani. De nem sikerült sehogysem. A sövény olyan sűrű volt olyan tövises, olyan szurós.

A nagy iparkodásban meg is karmolta gyönyörű szép kis gömbölyű karját.

Felsziszszent, de nem pityergette.

Megijedtem.

— Fáj?

— Vérzik, de nem fáj — szolt ő vállatvonva. Aztán újból megpróbálta. De nem ment.

— Eh, mit — mondá kissé durczásan — nem tudsz átjönni?

— Tudnék, ha akarnék, de nem szabad.

A mamád —

— Csak gyere!

Nekem sem kellett sok biztatás. Kinéztem egy helyet, hol a szurós sövény kevésbé volt sűrű és áttörtettem rajta.

Mikor aztán benn voltam a kies paradicsomban, együtt imbolyogtunk bokortól-bokorhoz, fától-fához. Megdézsmáltuk az eperbokrokat, a piszékét, a ribizlit, a sárgaszilvát és a muskotály körtét.

En azonban folyton-folyvást csak az almafa felé kacsingattam.

— Milyen szép piczi piros almák! — czélogtattam Évának.

— Csakhogy abból nem szabad ámnennünk.

— Miért?

— Mert a mama megtiltotta, hogy ennek a fának a gyümölcséhez nyuljak. Ezeket az almákat ő féltékenyen őrzí.

Az osztrák viszonyokkal összehasonlítva, az egységes magyar állam egészséges megerősödése mindinkább előtérbe lép.

Külföld.

Plener visszalépése. Bécs, jul. 3. Plener visszalépése a képviselőházban mindenkit nagyon meglepett. A beavatoitak ismerték ugyan Plener szándékát és hívei mindent elkövettek, hogy erről a német szabadelvűekre nézve rendkívül hátrányos szándékaról mondjon le, de mind hiába volt. A német balpártban ennél fogva tényleg nagy az aggodalom és Plener visszalépése úgy látszik csak kezdete a párt komolyabb esemeinek visszavonulására a magánéletbe. S u e s s, K h u e n b e r g g r. és a párt több kiválóbb tagjainak nyilatkozataiból arra lehet következtetni, — hogy a politikai életben való részvételt megunták.

Az új angol kormány. London, jul. 3. Akers Douglas-t közmunka miniszterré, Walter Long-ot földmívelésügyi miniszterré nevezték ki. A kabinetben mindkettőnek tanácskozási joga van.

London, jul. 3. A következő hivatalos kinevezéseket teszik közzé: Irország államtitkárává Gerald Balfour (A. J. Balfour öccse), postaminiszterré a norfolki herczog, a titkos államtanács alelnökévé Sir John Gorst, a pénzügyminisztérium parlamenti államtitkárává: Sir William Walrod, a tengerügyi hivatal titkárává Ellison Mac Carthy, a tengerügyi hivatal polgári lordjává Austin Chamberlain, belügyi államtitkárává Jesse Collina gyarmatügyi államtitkárává Selborne lord, a helyi közigazgatási hivatal parlamenti titkárává T. W. Russel és a hadügyminisztérium pénzügyi titkárává Powell William neveztetett ki.

A kubai lázadás. Madrid, jul. 3. Kubából jelentik, hogy Chabran őrnagy 240 emberrel megvert egy felkelő bandát, a mely 500 emberből állott. Igen sok felkelő megsebesült. Cagnairánál szintén megverték egy felkelő bandát, a melyet Aldama vezetett. A „Magelhaens“ ágyunaszád egy század katonát szállított partra, a kik 400 emberből álló felkelő bandát vertek széjjel.

Arra-arra oldalogtunk azonban mégis a csodaszép almafa felé. És nekem úgy tetszett, mintha a fa tetején egy kigyó ülne, az a bibliabeli kigyó, mely „ravaszabb vala minden mezei vadnál“ és csábitana folyvást: Csak egyetek arról a fáról, „nem haltok meg halálának halálával.“

Egy pillanatra elnémultunk mind a ketten. Éva is, én is.

A pirosan kacsintó almákról azonban nem tudtuk tekintetünket elfordítani.

Eper, piszke, ribizli, szilva, barack, cseresznye hiába nevettek felénk. Mi most már csak a tiltott gyümölcsre áhitoztunk. Azokra a szép piros almákra.

... És a kigyó folyvást kísértett ...

IV.

Hirtelen elhatározás vett erőt az én paradicsombeli kis játszótársamon.

Odalépett az almafához, felpipiskedett lábujjhegyre és — „szakasztta annak gyümölcséből“. A másik pillanatban már egy szép piros alma nevetett felém az ő kicsi kis kacsójából.

— Nesze, — mondá, ahogy Carlo Cignani Évája biztathatta gavallérját, — egyél!

Nem mertem érte nyulni.

— Fogd hát! és közelebb nyujtotta felém.

— Nem merek. Félek.

De Évának, úgy látszik, több bátorsága volt. Előbb beleharapott szép apró gyöngyfogaival s aztán újból kínálta. És én vele együtt evém.

Akkor mind a kettőnknek megnyilatkozásának szemek, mint az első emberpárnak és megessmértük, hogy bünt követtünk el, hallgatván a kigyó csábitgatására.

Némán, szótlánul állottunk egymás mellett.

És ime egyszerre — miként a bibliában írva vagy, — „annak a napnak a szele men-

Az aratás.

Debreczen, jul. 4.

Ha a fővárosban ülésezett magyar gazdák tudták volna, hogy a magyarok jószágos istene oly bő áldást küld szeretett földjére, hogy szinte roskadozik alatta, bizonyára más tónusban tanácskoztak volna s talán kevesebb váddal is illetik azt a kormányt, mely szerintők mindennel foglalkozik, csak a földbirtokosok érdekeivel nem, bár tudnia kellene, hogy ők a föld urai.

Megkezdődött, jórészt befejezéshez közel az aratás, az a munka, mely a gazda szívét-lelkét örömmel tölti el, mivelhogy becsületes munkájának valóban meglepő eredménye lett.

Az elemi károk átlag véve az idén alig vehetők számba s a mit a földbe bevetettek, vagy beültettek, az gyönyörűen kifejlett s fejlődik. Buza, rozs, árpa, zab, kukorica s egyéb termény vagy teljesen megérett immár, vagy szépen, erőteljesen érik, sőt még a dohány is jó aratással ígérkezik s mert a gabonáarak ma sem hanyatlottak, lesz miből félretenni a netalán bekövetkezendő mostoha évekre is.

És itt azután előtérbe lép az aratás kérdésével a munkások helyzete is.

Az a régi patriarchális jó viszony, mely a gazda és mezei munkása közt fennállott és mely abban nyilvánult, hogy a földbirtokos, a telkes gazda nemcsak munkaadója volt munkásának, hanem egyszersmind védője, segítője, gondozója, ugyszólván apja, manapság mindkét rész ártalmára teljesen megszűnt s a kiknek érdekében állana egymást támogatni, ádáz ellenségkép állanak egymással szemben.

E természetellenes viszony napról-napra keserűbb gyümölcsöket hoz, olyanokat, me-

tében hallók a mama szavát zengeni a kertben és iparkodtunk elrejtteni magunkat a kertnek fái között.

Késő volt.

A mama ránk bukkant.

És mondá mama a megsebzett Évának:

— Mit cselekedtél te?

Éva pedig nem ért rá, hogy a kigyóval mentse magát, mert a kegyetlen mama kendőjéből font korbáccsal közénk ütött.

En, mihelyt csak tehettem, kerekét oldottam. És a szurós, tövises kerítésen keresztül menekültem az Eden kertjéből. Ruhámat a tövis mektepte, arcomat megkarmolta, tetsmet kivérezte. És bizony mondom nektek, jobban irtóztam én ezentul ettől az Edentől, mintha Kerubinok őrizték volna villogó kétélű fegyverrel ...

V.

Az a piros alma azonban nemcsak a szemünket nyilatkoztatta meg, hanem a szívünket is.

A Gleditschia-sövény tövében sok édesboldog pillanatot esvegtünk el azzal az én szőkehajú kis kerubommal.

Az a piros alma volt első záloga a mi szerelmünknek.

Mert mi megszerettük egymást.

És a jó isten különös kegyéből egymáséi lettünk.

És valahányszor a tavasz telehinti virágaival ezt a mi almánkát, — boldogan elábrándozunk alatta én is, meg az én Évám is, meg a mi kis Ábelünk is ... és ragyogó szemekkel beszéljük el egymásnak, hogy lopunk mi először almát ... És arra kérjük az istent, hogy a mi áldása csak van, az mind rászálljon erre a mi édes szép almánkra.

lyek nemcsak a mezőgazdaságnak, — de a magyar állam érdekeinek is kárára vannak.

Nálunk az a baj, hogy igen kevesen foglalkoznak a nemzetgazdaság tudományával s így nem is esoda, ha e téren magunkat érvényesíteni nem bírjuk és e tekintetben érdekeink minduntalan csorbát szenvednek. ha terményeinknek nem birtunk eddig piacot teremteni, mely az ország igényeinek teljesen megfelelt volna.

Gazdáink felfogása, kik a törvényhozó testület nagy többségét képezik, e tekintetben nagyon egyoldalú. A kormány mindazonáltal legközelebb itt is megtett annyit, mennyit az adott viszonyok között tehetett s ha az egyházpolitika által felvert hullámok kissé lecsillapulnak, bizonyára az létszen a kormány első feladata, hogy a mezőgazdasági viszonyok tekintetében az általa megkezdett hathatós munkát folytassa.

Örvendtes az, hogy jó aratásunk van és gabona-kivitelünk biztosítva látszik.

Irodalom.

A párbaj czimvel tíz ivre terjedő munka jelent meg ifj. dr. Vutkovich Sándortól, a pozsonyi jogakadémia tanáratól. A fiatal tudós, akinek ez már a negyedik nagyobb munkája, e művében gazdag forrástanulmányok alapján jogtörténeti, büntetőjogi és társadalmi szempontból tárgyalja a párbaj kérdését. Behatóan ismerteti a párbaj történetét az európai művelt államokban ép úgy, mint Amerikában. Részletesen elmondja, hogy párbajoztak a legrégebb időtől kezdve mind a mai napig valamennyi országban és eredetiben idezi az egyes államok párbajra vonatkozó törvényeit. A magyar irodalomban pártalanul áll az a gyűjtemény, melynek bizonyára kitünőhasznát fogják venni a jogászok. Ezután ismerteti a szerző a párbajelmélet iróit a XVI századtól kezdve a XIX. századig. Ebben a részben is meglepő az anyag gazdagsága és a fiatal szerző széleskörű tájékozottsága. Végül a harmadik részben a párbaj elméletéről szól, ismertetve a párbajoknál követett eljárást. A becses jogi munkát a szerző Leóvey Sándor miniszteri tanácsosnak ajánlotta.

Presbyteri közgyűlés.

Budapest, július 3.

Az ev. ref. presbiterium Kiss Áron püspök és Szinay Gyula orsz. képviselő h. főgondnok elnöklete alatt ma (délután 3 óráig tartott) — a konzisztoriális épület tanács-termében lefolyt — ülésén, következő főbb tárgyakban intézkedett.

Az épített bizottság előterjesztése folytán a péterfia-utcai bérház emeleti részének beosztásában csekélyebb jelentőségű némely módosítás megtétele után kimondatott, hogy az emeleti rész mindkét szárnyán függő folyosók építtessenek.

Baczoni Lajos akadémiai tanár kérelmére a tanári lakás egy szobából álló helyiséggel megnagyobbították. Tárgyalás alá került az árvaügyi bizottság szabályzata, melyet a szervező bizottság az ügy fontosságára való tekintetből elkülönítve sürgős tárgyalásra terjesztette be. E szabályzat kevés módosítással elfogadtatott.

Az iskolaszék betérjesztése után a hatvan-külv. fitanító, a cser-utcai leánytanító-női és ispotályi tanító-női állomásokra pályázat hirdetése rendeltetett el.

Tárgyalás alá került a kir. tanfelügyelőnek iskolák vagyoni állapotára kimutatására vonatkozó megkeresése, mely kultuszminiszteri felhívás és püspöki átirás folytán került a presbiterium elé.

Mivel ilyen irányú tárgyadatok kimutatása nem kívántatott soha a közokt. kormány, vagy közegei részére, mivel továbbá az 1876. évi XXVII. t. cz. 5 §. 7 p. tanügyi statisztikai adatok kiszolgáltatására vonatkozik, amelyek az egyház mindig kiszolgáltatták s ki is fog szolgáltatni minden vonatkozás nélkül: a presbiterium abban az értelemben keresi meg a püspököt, hogy ezeket az adatokat annál kevésbé szolgáltatja ki, mert egyrészt az állam kormánynak nem képezi érdekét az, hogy megtudja, mennyi vagyona van valamely iskola fenntartó hatóságának, miként kezeli azt, másrészt az idevonatkozó adatok kiszolgáltatása mélyen bevág a prot. egyháznak sok, még pedig állami érdek is előmozdító alkotások és intézmények fenntartásánál fogva tiszteletre méltó autonómiajába.

Kiállítási hírek

— A milleniumi kiállítás. —

Régi czégek figyelmébe. Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjában több régi irodai és üzleti helyiség bemutatása van tervbe véve. Hogy ez lehetőleg hiven és teljesen legyen eszközölhető, első sorban a régebbi czégek segítségére, de ezeken kívül mindazoknak a közreműködésre van szükség, a kiknek birtokában vannak a régebbi időkől egyes berendezési és felszerelési tárgyak (asztalok, székek, álványok, dobozok, czégtáblák, csomagoló papírok és vásznak, mértékek stb.) vagy nyomtatványok (számla-, árjegyzék-, körlevél-, etiquette-minták, plakátok, váltók értékjegyek stb.) Száz meg százféle tárgyról van itt szó, a melyeket felsorolni, de megjelölni sem lehet, a melyek azonban bármi jelentékteleneknek látszassanak, az említett célra használhatók, sőt szükségesek. Fölkérjük ennél fogva mindazokat, a kik ily tárgyakkal a csoport intőző bizottságának vállalkozását elősegíthetik, sziveskedjenek azokat az ezredéves országos kiállítás igazgatóságának Budapest, városliget „az V. csoport számára” mielőbb rendelkezésre bocsátani. Az 1896-iki, ezredéves országos kiállítás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjának elnöksége: Falk Miksa s. k. orsz. képviselő. Lukács Antal s. k. a főrendiház tagja.

Történelmi műtárgyak Trencsénből. Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás történelmi főcsoportja számára dr. Czobor Béla főcsoport-bizottsági előadó igen értékes műtárgyakat írt össze Trencsénben, melyek eddig még egy kiállításon sem szerepeltek. — Az ottani egykori jezsuiták templomának mondhatni gazdag kincstárában, melyet jelenleg a kegyes-rendiek gondoznak, vannak a kiállításra kieszemelt tárgyak. Közel száz darabot vett jegyzékbe a templomi szerek, ereklye-tartók és egyházi öltönyök közül, melyek felsorolásával lapokat tölthetnénk be. Itt csak a legnevezetesebbek fölemlítésére szorítkozunk. — Ezek közül első helyen a szinezüstből készült Madonna szobor áll, mely másfél méter magas és a XVII. századi szobrászatnak jelentős példánya. Az aranyozott ezüst kelyheken kívül van egy szinaranyból, gyönyörű domborművekkal ékítve, az ereklye-tartókból pedig egész sorozat áll rendelkezésre mutat, oltárka és casette-alakban, aranyozott ezüstből, kristályból és ezüsttel montírozott fából.

DEBRECZENI ÉLET.

Vadászaton.

Ketten voltunk együtt.

A társaságot elhagytuk, mert megakartuk őket nemcsak magunkkal, hanem gazdag zsákmányunkkal is lepni. Eleget barangolhatunk már, de eleget is löttünk — bakot. Én nevettem a barátomon, a barátom én rajtam, mindketten pedig egymáson.

Egyszerre csak felkiált az én kaczagó barátom:

- Te!
- Hallom.
- Nézd csak, ott látok valamit.
- Mit?
- Valami sötétet ott a bokorban. Csak azt szeretném tudni, hogy vad-e az, vagy hajtó.
- Tudod mit?
- Mit?
- Czélozz rá, ha eltalálsz hajtó, ha nem találsz el vad.

Ezen a megjegyzésen aztán olyan jól mulattunk, hogy egyikünk se birta használni a fegyverét. Hanem ez a mulatság a maga bakklövésével együtt — többet ért a vadászatnál.

Az a ki.

Megyei és vidéki hírek.

Brutális tanító.

Ilyen czimű cikkünkre vonatkozólag felkértünk a következő sorok közlésére.

Tekintetes Szerkesztőség!

A nevelmel kapcsolatban megjelent hirre tisztelettel kérem közölni, hogy a terhemről cselekménynek csak egy kis része igaz. (Bár az se volna igaz!) Okaim — számokak — közölve nem lettek, vagy nagyon tévesen.

Tekintve, hogy dr. Sztán tanár ural ügyemet a bíróság előtt illedelmesen befejeztem, okaimat enyhítő körülményül, amennyiben szükséges lesz, majd csak az egyházi, vagy világi tanügyi hatóságom előtt fogom előadni.

Ma azzal olajat öntenék a tüzre, mely Belényesben kialudni soha sem fog.

A „cine mintye” értelmét kifogom magyarázni és igazolni ott és akkor, ahol és a mikor, a helyzet parancsolni fogja.

Egyelőre kijelentem, hogy nemzetiiségi hecczet nem akartam előidézni. Politikával rég ideje nem foglalkozom, azt hiszem eléggé ismeretes társadalmi s testületi ügyekben folyó szereplésem, mely eléggé elfogal.

Nagyon kérem azon lapok tek. Szerkesztősegeit, kik e hirt közölték, jelen soraim átvételére.

Tisztelettel

Belényes, 1895 július 2.

alázatos szolgálója

Szentjób y Kálmán.

— Váltóhamisító tiszthelyettes. Nagyváradról sürgönyzi tudósítónk, hogy Jác Zedó volt esendőtiszthelyettes Nagyváradon a pénzintézetek kárára kilencz váltót hamisított ezer forint értékben. Ternyei, a polgári takarékpénztár vezérigazgatója letartóztatta a rendőrséggel. Az előkelő családból származott ifju manipulációja nagy feltűnést kelt.

— Milennáris oszlop. T a r i c z k y Endre tiszafüredi plébános és jeles régész, mint a tiszafüredvidéki régészeti egyesület elnöke, felhívást intézett Hevesvármegye lakosaihoz a Tass és Szabolcs honfoglaló vezérek, s őseink tiszántuli hadjárata emlékére Tisza-Füreden felállítandó millenáris oszlop ügyében. A felhívásban elmondja, hogy Tass és Szabolcs honfoglaló vezérek szabolcs-, szatmár-, biharpóhalmi tiszántuli hadjárata szerepe meg Árpád országának a tiszántuli részét, mely a tiszafüredvidéki táborozásban s az egyik-dorogmai tiszai réven való átkelésben végződött. Két-három éve fáradozik már a „Tiszafüredvidéki régészeti egyesület” azon, hogy a közelgő millenáris ünnep alkalmával a tiszafüredvidéki táborozás s tiszai átkelés emlékére Tiszafüredben egy kőoszlop emeltessék, a mely aztán a vidéken, a honfoglaló őseink iránt tartozó hazafias halának jelzője gyanánt állna, buzdítási tükröképül szolgálna a jövőre az utókor előtt, melyben majd a második évezredet ünneplő utódok látnák rég elporladt őseik kegyeletét. Hevesvármegye is felkarolta már ez oszlopügy egyszerű, de azért hazafias, fenséges értékű mivoltát, azért annak előállításai költségéhez, az alaphoz, folyó évi április 22-én

tartott közgyűlésén 500 frt segélyösszeget szavazott meg. — Tiszafüred képviselőtestülete szintén szép összeget ajánlott meg a hazafias célra. T a r i c z k y plébános tehát a heves-megyei közönséghez fordul, hogy e két honfoglaló vezér és őseink Tiszafüreden felállítandó emlékére hazafias filléreikkel a Tiszafüredvidéki régészeti egyletet támogassa. A hazafias adományokat akár közvetlenül, akár a tiszafüredi hatóság közvetítésével a tiszafüredi régészeti egyletnek lehet juttatni.

— **Kie lett a „László” malom?** A Lászlómalom ügyében tegnap esti ülésén döntött a hitelezők által teljhatalommal fölrüházott fölszámolóbizottság. G a r a i ígért 260,000 frtot. Ma érkezett a helybeli Hunyadimalom-részvénytársaság 261,000 frtos pótajánlata, minél fogva a Lászlómalom összes melléképületeivel s felszereléseivel a Hunyadimalom-részvénytársaság birtokába jutott. Az olesó vétel általános meglepetést okoz.

— **A máramarosszigeti polgármester lemondása.** Máramarossziget legutóbbi közgyűlésén M a n d i c s József polgármester, a ki ellen a megindított fegyelmi eljárást még be sem fejezték, lemondott állásáról. A képviselőtestület elhatározta, hogy az új polgármestert, a ki minden valószínűség szerint dr. Papp Tibor jogakadémia tanár lesz, jövő hónapban fogják megválasztani.

— **Katonák Orosházán.** A nagyváradi 37. gyalogezred három századát — Orosházára vezényelték. A katonák az egész aratási idő alatt ott maradnak. Jelenleg még nincsenek a készenlét elrendelésére, s ez intézkedés úgy látszik elejét akarja venni az Orosháza környékén rendszerint keletkezni szokott munkászendülésnek.

Városi ügyek.

— **Uj sertésvásártér.** A közgazdaságilag messzekiható jelentőséggel bíró tervvel, a debreczeni sertéskivitel piacz kieszközlésével és a sertéshizláló részvénytársaság alakításával elvághatatlan kapcsolatban áll az új sertésvásártér berendezése, a melyet a városi hatóságnak az említett új intézmények nélkül is állategészségügyi szempontból haladéktalanul eszközölnie kell. — Mint sok más közintézetünk gyors létesítését, úgy az új vásártér helyének végleges kijelölését is a hely kiválasztásának nehézsége okozza. A városi tanács már megbizta Király Gyula tanácsnokot és S t a h l Géza h. főmérnököt, hogy a kombinációba vett területeket alaposan vizsgálják meg és a netalán felmerülhető költségeket számításba vévén, mind a három területre nézve külön-külön költségvetést dolgozzanak ki s azokat még olyan időben mutassák be, hogy ez az ügy már a júliusi közgyűlésen tárgyalható legyen.

— **A város vendége.** Debreczen városának vendége van. M a m u s i c h Lázár szabadkai polgármester jött el hozzánk, hogy városunk nevezetesebb középületeit megtekintse s az adminisztrációs dolgokat tanulmányozza. A szabadkai polgármestert V e s e y Imre tanácsos kalauzolja. Ma délelőtt a városi új közkórházat és a vágóhidat tekintették meg.

— **Tanácsülés.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester távollétében V é r t e s s y István főjegyző elnöklelte atatt rendes heti tanácsülésre gyűltek össze ma délelőtt a városi tanács tagjai. A tanácsülésen folyó ügyek nyertek elintéztést.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRECZENI HIRLAP”

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilapra.

A Debreczeni Hirlap előfizetési ára:

Egész évre 10 frt.
Fél évre 5 frt.
Negyed évre 2 frt 50 kr.

Előfizethetni helyben a kiadóhivatalban K u t a s i Imre könyvnyomdájában, valamint Telegdi

K. Lajos kereskedésében, vidéken pedig postanivatalok utján.

Kérjük azokat a t. cz. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetésük június hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

NAPI HIREK.

Debreczen, jul. 4.

— **A főispán vizsgálata.** A tegnapi nap délelőttén gróf D é g e n f e l d József főispán titkárja dr. M e d v e Zoltán kíséretében a vármegyei pénztárban a községek által kezelt és továbbított hivatalos pénzküldeményekről szerkesztett kimutatásokat vizsgálta meg s ezeket teljesen rebben találta.

— **Katonai utóállítás.** Mint már megirtuk a Pavillon laktanyában holnap délelőtt 9 órakor katonai utóállítás lesz, a melyre egy helybeli és két vidéki jelentkezős történt.

— **A harmadik számú csendőr kerület új beosztása.** Gróf D é g e n f e l d József főispánhoz a mai napon érkezett meg a harmadik számú csendőrkerületnek, a melyhez a budapesti, aradi, nagyváradi, debreczeni és kecskeméti szárnyak tartoznak, új, az 1895-iki évről, július 1-től számított, második felére érvényes beosztása. A kerület parancsnoka Steszszér György ezredes. A kerület 15 szakaszra oszlik, a melyekben összesen 130 gyalog, 67 és 2 vegyes órs van, a tisztek összes száma 29, 865 gyalog, 370 lovas, összesen 1175 csendőr. A harmadik kerület kiterjedése 45954 négyszög kilométert tevén ki 3,064,250 lakossal, tehát egy csendőrré 39.68 négyszög kilométer és 2646 lakos esik, a mi után nem eléggé kívánatos dolog volna a csendőregszáposítása. A debreczeni szárnyhoz a kisújszállási, szolnoki és debreczeni szakaszok tartoznak, a melynek G ö t t m a n n Bódog első osztályú százados a parancsnoka. Debreczenben a szakaszparancsnok B e n c z e Bálint főhadnagy. A debreczeni szakasznál 11 órs van ebből 6 gyalog és 62 lovas csendőrről.

— **Fényes esküvő.** Említettük tegnap, hogy F i s c h b e i n Ilona kislasszony, Fischbein Ignác nádudvari nagybirtokos, megyei virilis bájosa lánya, tegnap délután 5 órakor esküdtött örök hűséget Meisels Vilmos ifju nádudvari birtokosnak. — Az esketési szertartásnál, melyet dr. K r a u s z Vilmos főrabbi vezetett, a menyasszony és vőlegény családjai nagyszámu rokonságán kívül a közel és távollabbi vidékekről és több előkelő család állotta körül a boldog ifju párt. — Ott voltak továbbá gróf Dégenfeld József főispán, Rásó Gyula kir. tan. alispán, Forrai Henrik nagybirtokos, dr. Balkányi Miklós, Berger Henrik, Berger Jenő, Berger Mór, Berger Vilmos, dr. Forrai András m. aljegyző, Forrai Miklós (Budapest) a „Libapásztor” szerkesztője, Stummer A. cs. és kir. tengerész főhadnagy, dr. Grósz A. egészségügyi tanácsos (Miskolcz), dr. Gencsi Samu ügyvéd (Miskolcz), dr. Ormódi Lajos, dr. Popper Alajos orvos, Steinacker, Perfler 39. gy. ezredbeli hadnagyok stb. Este 1/2 9 órakor az „Arany Bika” vendéglő dísztermében kezdődött gazdag lakomával az ünnepély második része. Az asztalokat a család tulajdonát képező ezüst service-sel terítették meg. A lakomát a Magyar testvérek zenekara fűszerezte, mely aztán csakhamar táncznotákba csapott át s a társaság ifjabb része hajnalig tartó tánczvizsgálommal fejezte be az ünnepélyt. — Az ifju pár holnap délből Nádudvarra utazik.

— **Uj munkatársunk.** Lapunk szerkesztőségébe új tag lépett be: L i n d e n f e l d Ede, aki hirlapírói működését már meg is kezdte. L i n d e n f e l d Ede egy év előtt is tagja volt a „Debreczeni Hirlap” szerkesztőségének, ahonnan katonai szolgálata szolgáltatta el. Most hogy ebbeli köteletségének is eleget tett, újra lapunk kötelékébe lépett.

— **Élelmes ujság.** Egy amerikai ujság, sőt valószínűleg maga az „A r i z ó n a K i k-

ker” a reklam csinálásnak nem mindennapi módját találta fel. A riporterek kétségbeesetten jöttek mindennap a redakcióba, keservesen panaszkodtak a szerkesztőnek, hogy semmi ujság sincs, s attól félnek, hogy a kiadó elcsappja őket. A szerkesztő fejében szegyet ütött ez a dolog, s komoly tanácskozássra ült össze a kiadóval, hogy a különben nagyon tevékeny riporterek érdekeit megvédje. A tanácskozás eredményeképen másnap a lap első helyén. „A nagy közönség figyelmébe” czimmel a következő felhívás volt olvasható: „Tudatjuk a nagyérdemű ujság olvasó közönséget, hogy legutóbbi megállapodás szerint, mindazok családjának, akik magukat három hónap (saison morte) lefolyása alatt főbe lövik a lapot egy évig ingyen küldjük. E naptól fogva a riporterek nem győzték a szenzációsnál szenzációsnál öngyilkossági híreket megírni s a lap kiadója nem győzte a sok öngyilkos családja részéről jelentkezők számára a lapot expediatálni.

— **Művészestély az Otthon javára.** Az a művészestély, amelyet a debreczeni írók, hirlapírók, művészek és irodalombarátok Otthon körének előkészítő bizottsága rendez, városzerte méltó érdeklődést keltett. Végre is alig nyílik a nyáron itthon időző közönségnek alkalma szórakozásra, ezt a valóban kiváló alkalmat tehát siet mindenki felhasználni. Szombathoz egy hétre este, a Margit fürdőben lesz a művészestély. A műsor, amelyet legközelebb egész terjedelmében közlünk, az általunk már közölt vigjátékok, zongora és hegedű számokon kívül a következő, felette élvezetesnek ígérkező énekszámokkal gazdagodott. A „Bajazzók” czimű, nálunk még nem adott operából részleteket énekel N é m e t h János, a debreczeni szintársulat tenoristája.

„Non torno” Tittó Matteitől, éneklő G a l y a s y Paula, a debreczeni szintársulat tagja. „C s a k n e n a g y o n” kettős a „Bányamester” czimű operetből. Éneklők: G a l y a s y Paula és N é m e t h János. Á r i a : Hunyady László operából. Éneklő: N é m e t h János. A két színre kerülő és felette mulattató vigjátéknak a szerepeit már mind kiosztották s az első próbát hétfőn tartják meg belőle. — A felvonás közönség és a szünetek alatt a Magyar testvérek kedvelt zenekara játszik. —

Előadás után társas vacsora lesz, a melyen a művészestélyen résztvevők, az Otthont előkészítő bizottsági tagok s a nagy közönség sorából érdeklődők vehetnek részt. A társas vacsorára előjegyzéseket a jövő hét csütörtök-jéig fogad el a rendezőség. A művészestély iránt nagy az érdeklődés, a jegyek előjegyzése erősen folyik. A belépő jegyek szombattól kezdve S z e n t k i r á l y i Tivadar üzletében és M i h á l o v i c s István gyógytárban lesznek kaphatók. Az előjegyzett helyek hétfő estig kiváltandók, mert azontúl a nagyszámu érdeklődők rendelkezésére bocsátják.

— **Báró Ernst Jenő.** Báró Ernst Jenő, kit — mint illetékes helyen beigazolta — a bárói cím jog szerint megillet, szaoadlára helyezték. Kiderült ugyanis, hogy az alig 24 éves ifjut csupán tapasztalatlansága és a korával járó gondatlanság sodorták azon körülmények közé, a melyek általunk is előadott szerencsétlenségét okozták s csakugyan oly nagy foku esábnak volt kitéve, a minőnek már sok ifju esett áldozatul. Így gondolkozott főnöke, Stegmüller Árpád építész-mérnök is, ki panaszát visszavonva, nem csupán szabadlára helyeztette Ernst Jenőt, de irodájába is visszafogadta. Ernst, a ki kitűnő eredménnyel végezte volt a brassói faipar-tanfolyamot s a kiről tudvalévő, hogy még néhány hónap előtt leginkább irodalmi művekre költötte pénzét, ismét kemoly munkával igyekszik feledtetni a történetet, melyet ily művelt és rokonszenves ifjával szemben rövid idő múlva már csak sajnós balesetnek fognak tekinteni a méltányosan gondolkozó emberek.

Báró Ernő s z t Jenő különben azt is beigazolta, hogy a bukaresti egyetemen a technikumtól jelesen vizsgázott, a budapesti műegyetemen pedig 1894-ben tette le a szigorlatokat. Mindent feledtetni lehet komoly és becsületes akarattal, semmit sem oly hamar, mint ifjúkori ballépést.

— **A debreczeni iparos ifjuság önképző egylete** által f. hó 7-én, vasárnap, a nagyterdei fenyvesben tartandó „Batyú mulatságra” a meghívók széthordattak, mely alkalomból felkérem a meghívásra magukat illetékesnek tartó, de eddig még meghívót nem kapott egyéneket, hogy ez iránt az egylet nagyhatvan utcai helyiségében naponként délután 1–3 óráig jelentkezni sziveskedjenek. Az ifjuság által tartandó ezen mulatság, Debreczen város közönségének igen nagy érdeklődésével találkozik. A meghívók, melyek több mint 1000 példányban nyomattattak, teljesen elfogytak.

— **E körölmény jára** következtetésére jogosít, hogy a megtartandó mulatság igen látogatottnak ígérkezik. Miután a mulatság színelvén csupán egy pénztár lesz felállítva, felkérjük a n. é. közönséget, hogy a pénztárnál tolongás és várakozás elkerülése tekintetéből, a jegyeket Tóth Ferencz, (kistemplom mellett) Buzágh János, Droppa J. Antal Vincze, Pap Testvérek, Balla Mihály és Csikes Ferencz urak üzletében előre váltani sziveskedjék, ezen eljárásra már csak azért is igen nagy szükség van, hogy a rendezőség a bormennyiség beszerzésénél is, legalább megközelítőleg tájékozva legyen. A rendezőség.

— **Zár alá helyeztet község.** A derecskei főszolgabírói hivatal Konyár községre a zár alá helyeztet felhatalmát kimondotta, miután ott a sertésvész fellépett.

— **Forgalmi hír.** A Debreczenhez közel Gilvác állomást az összes gyors- és teheráru forgalomra megnyitották. Az üzletvezetés erre vonatkozólag a következő értesítést bocsátotta ki: Gilvác állomás helyben, mely állomás eddig csupán gyorsáruak föl- és leadására, valamint a nagykaroly-somkúti h. é. vasútra vagy viszont átmenő teheráruk számára volt megnyitva, folyó évi július hó 1-től kezdve darab és kocsiakományi teheráruk is ez időszerint szarvasmarha, illetőleg hasított körmű állatok kivételével úgy a m. kir. államvasutak, mint a nagykaroly-somkúti h. é. vasut állomásával való forgalomban, a szükség szerint külön, közzéteendő, hivatalos órák alatt, korlátlanul föl és leadhatók. Énnélfogva a m. kir. államvasutak vonalain 1892. évi február hó 1-től érvényes helyi árudijszabáshoz (II. rész. VI. pótlék I. szakaszának 2. pontja szerint Gilvác állomásra nézve eddig fennállót áruforgalmi korlátozás f. é. június hó 30-ával hatályon kívül helyeztetik.

— **Halálozás.** Egy tevékeny szorgalmu és törekvő iparos hunyta le városunkban örök álmra szeméit. Moskovics Zsigmond köztisztviselőben álló mészáros mester tegnap este fél kilencz óraker Kádas utczán, a Molcsányi féle házban lévő lakásán néhány napi súlyos szenvedés után, tüdővészben meghalt. Temetése holnap délelőtt tíz óraker fog végbe menni, az izraelita egyház szertartásai szerint.

— **Nem tüzték ki a fehér zászlót.** Nagy volt az öröm ma reggel a rendőrségi tisztviselők körében Ritkaság számba megy ott a csendes nyugalom, ma pedig úgy ígérkezett, hogy kitűzhetik a fehér zászlót. Azonban rendőrtisztviselők terveznek és Isten végez. Erdey Sár asszonyom a maga tolonczolási ügyével s még valami apróbb csirkefogó megzavarták a boldog rendőrség csendjét nem tűzheték ki hanem bibelődött bajlódott tovább a rendőrség az ilyen s ehhez hasonló apró kihágásokkal, amelyekből úgy látszik sohasem fogy ki.

— **Az öngyilkos temetése.** Ma délelőtt 10 óraker nagy részvét mellett temették el az öngyilkossá lett U h r Arnoldot. A szerencsétlen véget ért ifjú sorsa általános részvétet kelt városzerte. — A temetésen M a t e r n y Lajos ág. hitv. lelkész mondott mélyen megindító gyászbeszédet, amely után a koszoruktól dusan borított koporsót a négyfogatu világoskék gyászkocsira tették. A gyászmenet élén a katonazenekar haladt, utána gyászfá-

tyolos vasutasok vitték a keresztet, míg közvetlenül a gyászkocsi előtt D o b i e c z k y Sándor üzletvezetővel élén az államvasutak debreczeni üzletvezetésének tisztikara. A halottas kocsi mellett jobbról és balról vasuti altisztek égő fáklyákat vittek. Közvetlenül a koporsó után az öngyilkossá lett ifjú fájdalomtól mélyen megtört özv. édes atyja haladt. A temetésen nagy közönség vett részt.

— **Halálozások.** Debreczenben 1895 június 22-től június 29-ig: Csóka? (leány) 1 napos vele szül. gyeng., Propper Gizella 20 éves izr. tüdővész, Fischer József Ferdinánd 66 éves r. kath. szívhüdes, Kiss István 6 hón. ref. bélhurut, Popper Margit 8 napos izr. vele szül. gyeng., Bujdosó András 5 éves ref. tüdőlob, Kiss Ferencz 3 hón. ref. bélhurut, özv. Papp Gáborné 52 é. ref. agyaguta, özv. Szabó Mihályné 70 éves ref., álképlet, özv. Csendor Istvánné 78 éves ref. agykór, Imre Mihály 3 hón. ref. bélhurut, Csonka József 50 éves ref. ref. tüdővész, Szikszay Zoltán 6 éves ref., veselob. Nagy Mihály 18 hónapos ref. bélhurut, Kovács Gábor 3 éves r. kath. vörheny, Borbély Zsuzsánna 6 év. ref., agylob, özv. Poroszlav Istvánné 86 éves ref., agykór, Weisz Ignáczné 26 éves izr., tüdőgümőkór, Tóth Mihály 10 hó ref., tüdőlob, özv. Nagy Györgyné 75 éves r. kath., agykór, özv. Kálmán Dánielné 40 éves ref., agykór, Kovács? ref. halvaszületett Mészáros Sándor 3 hón. kath. kat., bélhurut, özv. Arva János 78 éves ref., agykór, Péntes János 9 hón. ref., bélhurut, Danka Mihály 2 éves ref., bélhurut, Kulesár Imre 54 éves ref., tüdőgümőkór, Nagy Margit 7 hónapos, ref. bélhurut, Kovács József 1 hón. ref. vele szül. gyengeség, Mikolai László, 1 hónapos ref., bélhurut.

— **Milyen időnk lesz?** Olyan furesa időjárásunk van, hogy szinte kíváncsi az ember a meteorológiai intézet jelentésére, vajjon úgy járnak-e holnap mint ma. Verőfényes szép idő van s a másik perczben már nyakunkba szakad az eső. Már pedig a meteorológiai intézet is ilyen formával biztat, mert azt telegrafálja, hogy többnyire száraz, meleg idő várható, h e l y e n k i n t zivatarral.

— **Marhák be és kivitele.** A földmivelésügyi miniszter megengedte a szarvasmarha juh és sertéskivitel Ausztria-Magyarországból Németországba O d e r b e r g állomáson át, ellenben Magyarországra a sertésvész miatt Cseh és Morvaország, Felső-Ausztria és Galicziából a sertések behozatalát június 20-ától kezdődőleg betiltotta.

— **Kossuth utca 51. szám alatt** két csinosan butorozott szoba augusztus és szeptember hóra jutányos feltételek mellett kiadó. Bővebbet lapunk szerkesztőségében.

Különfélék.

Furcsa fürdővendég.

A buziási kávéshoz belép egy éltes asszonyosság. Bemutatom magamat, fürdővendég vagyok itt Buzián.

K á v é s : Örvendek a szerencsének, tessék helyet foglalni.

A s s z o n y s á g : Kaphatok egy csésze jó kávé?

K á v é s : Oh, hogyne kérem!... A legjobbat!

A s s z o n y s á g : Remélem cikóriát is kaphatok a házban?

K á v é s : Oh igen kitűnő cikóriát.

A s s z o n y s á g : Ugyan kérem hozzon nekem egy dobozzal.

K á v é s : (Nagyot néz, de elmegey és hoz egy dobozzal.)

A s s z o n y s á g : (Átveszi.) Nem volna talán még egy dobozzal?

K á v é s : De igen, azt hiszem egy dobozzal lesz még a konyhában.

A s s z o n y s á g : Kérem adja ide azt is!

K á v é s : (Kissé gyanakodva nézi a vendéget, de derék, türelmes kávésvé, kimegy és hoz még egy dobozzal.)

A s s z o n y s á g : Több nincs?

K á v é s : Igazán sajnálom, de ezenkívül egy morzsa cikória sines a háznál.

A s s z o n y s á g : (Megkönnyebbülten.) Akkor kérem, főzessen nekem egy csésze kávé!

+ **Egy kötet végrondelet.** Londonból érkező tupsítás jelenti, hogy az angol királyné végrondelete a roppant sok módosítás, változtatás és pótrendelkezés folytán már oly nagy terjedelművé lett, hogy nemsokára kötet alakba fog egybefüzetni.

+ **Élverté az anyját.** Dancs Melentie a legnagyobb korhely hírhében állott Diécsen. Nagy szomorúsággal töltötte el az anyját és a napokban megdorgálta őt. Dancs sem volt rest, meg aztán ivott is egy keveset annak előtte, felkapta hát éles baltáját s avval édes anyját és feleségét, ki a zajra kijött, ütlegelni kezdte. Az orvos véleménye szerint a baltával ejtett sebek életveszélyesek.

+ **Bismarck beteg.** Lassankint a vas is elpusztul, az idők viharának nem áll ellen semmi. A friedrichsruhei magányba visszavonult oroszánról aggasztó hírek érkeznek. Bismarck herceg egészségi állapota már több mint egy hete nem egészen kielégítő. Környezetében nagy konsternációt okoz az, hogy a hercegen rendkívüli levertséget észlelnek. Ezek a tünetek, valamint az ujabban ismét nagyobb erővel fellépő arczfájdalmak a vaskanczellár étvágyát oly annyira elgyengítették, hogy már napok óta csakis folyékony tápszerrel él. Bismarck Herbert gróf Friedrichsruhába érkezett.

Rövid hírek.

Kilenczven éves tanár. E hó 18-án tölti be kilenczvenedik életévét Stickek titkos tanácsos, a jeni egyetemen a keleti nyelvek tanára. — **Tengeri vihar.** Breitben óriási tengeri vihar volt, a mely „Trabant” osztrák-magyar gőzöst is megakadályozta utjában. — **Elpusztított misszió.** A svéd-norvég főkonzul azt jelentette, hogy Kiaking svéd misszió állomást elpusztították. A misszionárusokat megmenették. — **Ismét földrengés.** Laibachban tegnap este 10 óra 26 perczkor két másodperczig tartó erős földrengés volt. — **A czápa megjelent.** Voloska közelében egy négy méter hosszú czápat láttak. Háromszor rontott neki egy hálónak, de nem sikerült elfogni. — **Öngyilkos aggszűz.** Hosszúhetényben Böröcz Róza hetven éves aggszűz ismeretlen okból felakasztotta magát. — **A patakba fult.** Stomfán Berger Ferencz uradalmi kertész a kerten keresztül folyó patakba fult. — **Leesett a kocsirol.** Ujvidéken Szretykov Ráda csurgói lakos ezeltett két héttel leesett egy kocsirol és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy tegnap éjjel meghalt.

Felirat Galgóczy ellen.

R o z s n y ó, július 2.

Röviden már megemlékeztünk arról a főlháborodásról, a mely Galgóczy altábornagy ellen jelenleg a sajtó képviselőjével szemben tanusított ismeretes magatartása miatt.

Különösen Gömörmegye intelligenciája indított erélyes akciózt az altábornagy ellen és egy a parlamenthez intézendő feliratban akarja felháborodását tolmácsolni.

Rozsnyói tudósítónk most részletesen közli velünk annak a feliratnak a tartalmát, a melyet legközelebb G ö m ö r m e g y e közgyűlésén szándékoznak előterjeszteni s a mely a magyar p a r l a m e n t h e z van intézve.

A felirat kilencz sűrű oldalra terjed s noha szerzőjét nem ismerik, lelkesülten adják kézről-kézre aláírás véget.

A tizenhárom huszáz esetének és a tábornagyridig viselkedésének száraz előadásával kezdődik a felirat. — Analóg esetek egész tömegének a felsorolása következik ezután, a melyek a kiegyezés óta előfordultak. Objektív hangon szól a felirat a katonai kegyetlenségek roppant lánczolatáról, melyek egytől — egyig ismeretesek a sajtóból és pusztá felsorolásuk megkergeti az embernek a véréit.

Jelzi a felirat a parlament viszonyát a legfőbb hadurhoz és az osztrák kormányhoz a kiegyezési törvények idevágó szakaszainak

dézésével és kommentálásával és itt, a petíció derekán, azt a kérdést veti fel, mit gondol a magyar képviselőház, meg lehet-e elégedve annak a munkálkodásnak az eredményével, a melyet huszonnyolcz esztendő alatt végzett, abban a tekintetben, hogy, a hatvanhetedik kiegyezés szelleme a hadsereg szervezetében és működésében is kifejezésre jusszon?

Meg lehet-e elégedve egyáltalában a működésének azzal a fokával, a melyet a kérdés dűllőre juttatása dolgában 28 esztendő alatt tanúsított?

„Fiainkat — így szól a felirat — évről-évre besorozzák, néha messze földre elviszik, hogy egy, két vagy három év alatt tanulják meg elfeledni az otthon örömeit, a család iránt való kötelességeket a haza iránt való kötelességek érzésében nevelnek, ütök, verik, pofozzák, butítják őket, mint hazaárulókat, hanem önérvényes, bátor katonákra, hanem szolgáló meghunyászkodásra, dreszirozott lakájokra lenneszük sége.

Kiirtják szívéből a magyar közlegénységnek a magyar állam törvényei iránt való tiszteletet, a polgári sorban élő magyar testvérek iránt való vonzalmat, a magyar nyelvhez való ragaszkodást s erős jellemű, lovagias gondolkodású harcosok helyét nevelnek belőlük elvadult erkölcsű, brutális gondolkodású altiszteket, a kik egy újabb csillagért képesek megtagadni a vérüket, a nyelvüket, a nemzetüket, a királyukat, mint a kinek a nevére soha fel nem is esketik.”

A felirat így végződik:

Tisztelt képviselőház! A magyar törvényhozó testületnek örök szégyenfoltja marad, hogy működésének huszonnyolczadik esztendőjében még mindig vannak a közös hadseregben altisztek, a kinek jellemét és magyar hazafiasságát az osztrák szoldateszka törekvései szellemében meg lehet vesztegetni s a hazaért való szolgálat babérágas paizsa mögött a hazaáruló elvek titkos terjesztésének preczesszusa fölötti oly ember állhat őrt és vágbat frontot az igazságért kiáltó nyilvánosságának, aki legalább a neve után ítélve maga is magyar volt!”

A petíció arra a keserű konkluzióra jut, hogy a képviselőház vagy ismerje fel végre a kötelességét s ne nyugodjék, a míg feladatát meg nem oldotta, vagy mondjon le és a többi bizza rá a magyar nemzetre.

Ezt a feliratot akarják benyújtani a megyei közgyűlésnek s eloadás esztén hozzájárulás végett megküldeni a z ország összes törvényhatóságainak.

Mindentéle.

Oh az a láncz, mely lelkeket fűz együvé, csak akkor pattan el, midőn szeretet, barátság és erény elsüllyednek s ezek tiszta kebelben nem süllyednek el.

Egy mályvalevőre.

Egy mályvalevél
Mily gyöngye, míg él!
S ha letörted, zöld, úde színe
Pár óra alatt mily halvány!
Majd száraz lombként összeomol
S a légből vegyül illatja korán.
Porait merengve ha nézed,
Szomorun int rád az enyészet...
Egy mályvalevél!

Egy mályvalevél,
Bár gyöge míg él,
Ha lánykád keze lopja kezébe,
Dacbol a győzhetlen idővel;
Behatol szívedbe, eszedbe,
Pora is vonz bűvös erővel:
Nem távozik illata tőled,
Ott árad örökre körüléd...
Egy mályvalevél!

Lévay József.

„Meleg szeretettel csüggj a hon nyelvén, mert haza, nemzet és nyelv három egymástól válthatatlan dolog, s ki ez utolsóért nem buzog, — a két elsőért áldozatra kész lenni nehezen fog!”

Kölcsey F.

Kétféle nő van a világon: olyanok, kiknek szívük van és azok egyet szeretnek és olyanok, kiknek nincs s azok szeretnek szívat...

B. E ö t v ö s J ó z s e f.

Tövis ki maga hány oda,
A merre utja visz,
Panaszra anaak nincs joga.
Ha szurja a tövis.

A nő nem találja ki a helyeslést, inkább eltitkolja ha a nyelve hegyén van a magasztalás, visszafojtja és meglátszik rajta, hogy visszafojtja: tettével csodál meg, nem a szavával.

T a i n e.

Közgazdaság.

Sertés vész A sertéseknek Magyarországba való behozatalára nézve ausztria helytartóságok és városi hatóságok részéről kibocsátott, gyakran egymásnak ellenmondó rendeleteit — a mint halljuk — az osztrák belügyminiszteriumnak egy erre vonatkozólag kibocsátandó rendelete hatályon kívül fogja helyezni és egyenletes eljárást fog megállapítani. Ez a rendelet a Magyarország teljesen járványmentes helyeiről Ausztria minden tartományába irányuló sertés behozatalt fogja szabályozni. A szerbiai sertések behozatalt is a legközelebbi napokban szabályozzák, mihelyt hivatalos jelentés érkezik a szerbiai sertésállomány viszonyairól előbb a kőbányai sertés vesztelő helyet alaposan fertőtlenítenik és azután a kőbányai nemzetközi sertéspiac megnyitása minden veszély nélkül engedélyezhető lesz.

Dobreczeni piaci árak.

A f. hó 2 án tartott debreczeni hetivásáron a következő árakat jegyezte a vásárfelügyelőség: Gabnaárak. Buza 700.6.80, 6.60 Kétszeres 5.90, 5.80, 5.70 Rozs 5.60, 5.40 5.30. Árpa 5.80, 5.78 5.60, Zab 6.50 6.30 6.40 Tengeri 7.00, 6.90 6.90, Köles 7.50. Köleskása 13. Burgonya 3.90 Marha, ó, juh felhajtás és eladás. Ló felhajtott 440, eladatott 200, marha felhajtott 750 eladatott 400. Sertés felhajtott 790, eladatott 430. Sertésárak: 1/2 éves től 1 évesig párja 15—25 frtig, 1 éves től 1 1/2 évesig 25—35 frtig, 1 1/2 éves től 2 évesig sovány párja 35—45 frtig; öreg sovány 46—60 frtig; kövér kilója 46—38 kr. Szalona és háj. 100 kiló ó szaloná 46—50 frtig; 100 kiló háj 50—52 frtig. Hus árak: 1 kiló marhahus 42. 44. 50, 54, 56 kr. sertéshus 52. 56. 60 kr. borjúhús 56—60 kr. juhhus, 24—28 kr. Tüzfia: 4 kbm. tölgyfa 12 frt, bükkfa 13 frt 20 kr. Napszámárak: Férfi ellátással 70 kr. ellátás nélkül 1 frt. 1 nő ellátással 60. a nélkül 80, gyermek ellátással 45., a nélkül 50.

Budapesti gabonatözsde. A buzaüzlet ma csöndesen folyt le. A kínálat mérsékelt maradt, a vásárlókedv némileg kedvezőbb lett. Bányadt hangulat mellett 18,000 métermázsza adatott el változatlan áron.

Másféle gabonaneműekben alig volt üzlet. Csak a tengeri ára hátrált tiz krajczárral. Határidő üzlet. Korlátolt forgalom és többszörös hullámvásások mellett, az árak némileg emelkedtek.

Zárlatkor maradt:
Buza őszre 6.86—6.83
Buza júniusra 7.17—7.20
Rozs őszre 5.77—5.73—5.75
Tengeri júniusra 5.94—5.88—
Tengeri július—aug.—ra 5.65—5.76—
Zab őszre 5.66—5.61—5.65
Káposzta-repeze aug.—szept. 9.80—9.75—

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén:
Buza őszre 6.87 pénz, 6.89 áru
Buza júniusra 7.20 pénz, 7.22 áru.
Rozs őszre 5.75 pénz, 5.77 áru.
Tengeri júniusra 5.13 pénz, 5.15 áru.
Tengeri jul.—aug.—ra 5.92 pénz, 6.93 áru.
Zab őszre 5.73 pénz, 5.75 áru.
Káposzta-repeze aug.—szept. re 9.75 p. 9.85. á

Sertéspiac. Budapest-Kőbánya, 1895 július 2

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronkint 400 klgron felüli sulyban) — 36 krtól 37 krig. Öreg közép (páronkint 300

400 kgr. sulyban) — —,34 krtól —,37 krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 60— krtól 62— krig. Fialat közép (páronként 251 320 klgr. sulyban) 59 krtól 60— krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — 58— krtól 59— krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — krtól — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyb.) — — krtól — krig. Könnyű páronként 220 klgrig terjedő sulyban — krtól — krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgr. felüli sulyban) —49 krtól —50 krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) —49 krtól — 50 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) —48 krtól —49 krig.

Sertés létszám: 1895. évi július hó 1. napján volt készletben 32.106 darab 1895. évi július hó 2. napján felhajtott — drb. 1895 július hó 2. napján elszállított 249 drb. 1895. július 3. napjára maradt készletben 31,859 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

CSARNOK.

Az őshaza felé

(A bocharai emirnél. Ajándékok és rendjel. Tamerlan nyugvóhelye. Utazás Bakuba.)

Szamarkand, jun. 20.

Rendkívül érdekes volt expedíciónknak a bocharai emir részéről történt fogadtatása. Eleve értesítettek bennünket arról, hogy a fogadtatás június 17-én, a reggeli órákban fog megtörténni, még pedig Kerminében, az emir székvárosában, mely vasuton pár órányi távolban van Bochara várostól. A Kermine melletti vasuti állomáson egy tábornoki rangu udvari méltóság jött üdvözlésünkre, a szertartásmesteri pálczával a kezében és több lovas kíséretében, aztán felbivott, hogy foglaljuk el helyeinket három kocsiában. Pár perc alatt Kerminébe értünk. Az elhunyt emirnek tágas termekkel bővelkedő palotája jölettetett ki számunkra. Itt nagy gyorsan átöltözködtünk, a gróf magyar diszruhát öltött magára, mi frakkot, szalonruhát és így indultunk az emirhez.

A palota előtt a bocharai hadseregnek orosz egyenruhába bujtott diszcsapatja állt. A kapu alatt sok magasrangú méltósággal találkozunk, kik tisztelettel köszöntöttek bennünket. Alig haladtunk át egy kis udvaron, a szertartásmester egyszerre csak megállt egy egészen kis lépcső előtt; beléptünk a palotába, áthaladtunk egy butorzatlan, keleti szőnyegekkel borított üres szobán; a második szoba majd éppen ilyen volt, csak egy sor európai szék es ezekkel szemben álló karszökek tanúsították, hogy már az emir előtt vagyunk. Es tényleg, néhány másodperc multán egy aranyhímzésű kaftános, rendjeles, hatalmas, nagy és szép ember lépett be. Ez volt az emir, ki kezét nyujtott a grófnak és az expedíció tagjainak, miután bemutatott bennünket neki.

Az emir egy kézmozdulattal leülésre szólított fel, mire gróf Zichy Jenő belekezdedt magyar üdvözlő beszédébe, melyet nyomban lefordítottak arab nyelvre.

Zichy beszéde így hangzott:

Fenség! Egy magyar tudományos ekspedíció az, melynek most az a szerencse jutott osztályrészéül, hogy Fenséged előtt megjelenhetik. Hogy megtaláljuk őseink nyomait, kik 2000 év előtt a népvándorlás ez útján haladtak el, azért jöttünk el a távol Magyarországból! Fenséged országába érkeve, kiváló örömrünk telik benne, hogy láttuk szerfelett érdekes országát és hogy Fenséged előtt a legmélyebb tisztelettel, legőszintébb köszönetünket fejezhetjük ki a kegyes fogadtatásért, melyben részesültünk és hogy megköszönjük, a miért alkalmunk nyílt ez országot látnunk, mely Fenséged bölcs uralkodása alatt felvirul és hogy alkalom adatott nekünk Fenséged népét, mely a magyar törzsszel az alappozanatokban rokonnak tekintendő, gazdag keleti diszében és szép, nemes stíljében tanulmányozhatunk. Fogadja Fenséged újból legmelegebb halánk kifejezését a kegyes vendég-

